

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Pere on lapsele parim eestkoste

Marika Laanemäe

Lastekaitse osakond

22.08.2019

Eestkoste alaealise üle. Eestkoste seadmine

Perekonnaseadus (PKS) §171-178

Eelduseks

- esindusõigust ei ole kummalgi vanemal
- lapse päritolu ei ole võimalik kindlaks teha

Otsustab - kohus

- omal algatusel
- valla- või linnavalitsuse avaldus
- huvitatud isiku avaldus

Eestkostjal on nii isiku- kui varahooldusõigus

Juriidiline isik eestkostjana

- sobiva füüsilise isiku puudumisel
- ei või määrata seda tervishoiu-, hoolekande- või haridusasutust, kus laps viibib
- peab süstemaatiliselt tegelema eestkostetavatele füüsilisest isikust eestkostjate otsimise, nõustamise ja koolitamisega
- KOV vastutus tagada lapse heaolu ja teha otsuseid lapse huvidest lähtuvalt (Lastekaitse seadus)

Eestkostjale esitatavad nõuded

Küsimus: millest lähtute hindamisel/ arvamuse andmisel?

Arvestatakse:

- isikuomadusi,
- varalist seisundit
- võimeid eestkostja kohustusi täita (ehk vanemlik võimekus)
- suhteid lapsega, kelle üle eestkoste seatakse (kaugenenud bioloogilised sugulased vs võõraga tekkinud usalduslik suhe)
- lapse üleskasvatamise järjepidevust
- lapse rahvuslikku, usulist, kultuurilist ja keelelist päritolu
- vanemate eeldatavat taht

Eestkostja hindamine

Soovitame hindamise protsessis lähtuda lapse heaolu kolmnurgast ja järgnevatest aspektidest:

Elutingimused, lapsele pakutavad võimalused

Pere majanduslik toimetulek

Pereliikmete tervis

Usuline kuuluvus

Abielu/kooselu. Paarisuhe. Emotsionaalsed ressursid

Lähisuhted. Suhtlusring

Kiindumussuhe. Pere ja lapse suhe

Hobid, harrastused, vaba aja veetmine, ühistegevused

Eestkostjaks saamise motiiv

Kasvatusalased teadmised ja kogemused

Eestkostja hindamine

Oluline jälgida:

- Pereliikmete valmisolek lapse perre tulekuga kaasnevateks muutusteks (sh töötamine, lapse hoolduskoormuse jagamine, lapse arenguvajaduste rahuldamine)
- Ootused lapsele
- Lapsele tema päritolust rääkimine (sh lapse suhe bioloogilise vanemaga, õdede-vendadega ja selle toetamine)
- Koostöö lapse võrgustikuga (kool, lasteaed, perearst, vajadusel KOV)

Eestkostja hindamine

- Kohtul ja valla- või linnavalitsusel on õigus nõuda eestkostjaks määratavalt isikult dokumente ja informatsiooni tema sobivuse hindamiseks.
- Põhjendame, miks on eestkoste määramine lapse huvides.
- NB! Päringud, mida saame inimese kohta teha, teeme ise, mitte ei nõua lisadokumente. Kasutame STARi võimalusi.

Eestkostja hindamine

Oluline jälgida:

- KOV hindab, milline kontakt lapsel perega on tekkinud ja aitab seda kontakti hoida.
- Iga pere (eriti kui me räägime vanavanematest, kes sageli puutuvad kokku nõ topelt kaotuse jm keeruliste teemadega) vajab mingil etapil tuge ja nõustamist.
- Koostöö on oluline

Eestkoste teostamine

Perekonnaseadus §179-194

KOV-i tegevus pärast eestkoste määramist

- Juhtumikorralduslik tegutsemine
- Tavaliselt on need lapsed asendushooldusel asutuses või perekonnas

Kohtu järelevalve

- aruande esitamine kohtule
- pered vajavad selles küsimuses tuge ja nõustamist.

Aruandekohustus

- nii füüsilisel isikul kui KOVil

Eestkoste teostamine

Oluline jälgida:

- eestkostja ülesannete mõistmine – oskus kohtumäärusest aru saada
- keeleoskus
- eestkostja vanus ja motivatsioon
- põlvkondade erinevad kasvatuspõhimõtted
- koostöö ja usaldus KOV lastekaitse vastu
- lapse tulemine eestkostja elukohta – juhtumi üleandmine

Oluline jälgida

- asenduskodust lapsed perre – teismelised lähivad vanavanemate eestkostele, kuid nende suutlikus madal
- suure tahtega vanavanemad aga suutlikus madal
- tugiteenuseid pakkuda perede toetamiseks ja probleemide ennetamiseks

Eestkoste lõppemine

Perekonnaseadus §195 - 201

Hinnata, kas on lõppemine või hoopis vabastamine *PKS §197*

Eestkostja vabastamine

- Avaldus kohtusse
- KOV teeb arvamuse
- lähtuda lapse huvidest

NB! Väärkohtlemine eestkostja poolt – kindel lõpetamine

NB! Eestkostest vabastamine ja asutuse loomine

Abiks eestkoste peredele

PRIDE koolitus

- eestkosteperedel on võimalik osaleda – oluline, et pere on sellest teadlik; KOV nõustab ja suunab koolitusele

Vanemlust toetavad koolitused

- Imelised aastad, Gordoni Perekool

Perepõhised tugiteenused

- mentorlus, individuaalne ja grupinõustamine.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Aitäh!

Lastekaitse osakonna
Ida piirkond